

Таблиця 3

Дескриптивні чинники терміну «нематеріальні активи»

Ознака Автор	Немонетарність	Нематеріальність	Вигода у майбутньому	Патенти та ліцензії для користування	Переваги на ринку	Ідентифікація	Термін використання
Писаренко Ю.В. [1]	+	+	+	-	-	+	-
Банасько Т. М [2]	+	+	+	-	-	-	-
Легенчук С.Ф [3]	-	-	-	-	+	-	-
Осовська Г.В [5]	-	-	-	+	-	-	-
Чередниченко Н. [4]	-	+	-	-	-	-	-
Власне визначення	+	+	+	-	+	-	+

Список використаних джерел

1. Писаренко Ю.В. Організація та методика обліку і контролю нематеріальних активів: дис.канд.екон.наук: 08.00.09/Писаренко Ю.В.-Київ,2009.-221 с.
2. Банасько Т.М. Бухгалтерський облік і контроль нематеріальних активів: оцінка та порядок відображення: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.09 / Т. М. Банасько ; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир, 2010. - 18 с. - укр.
3. Легенчук С.Ф. Бухгалтерське відображення інтелектуального капіталу: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / С.Ф. Легенчук; Нац. аграр. ун-т. - К., 2006. - 21 с. - укр.
4. Чередниченко Н.О. Організація обліку: нематеріальні активи //VIII Міжнародна науково-практична конференція «Науковий потенціал світу-2012». - Софія, 2012 р.// [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NPM_2012/Economics/7_116063.doc.htm
5. Осовська Г.В. Економічний словник / Г.В. Осовська, О.О. Юшкевич, Й.С. Завадський. - Київ : Кондор, 2009. - 360 с.
6. Податковий кодекс України; Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI// Офіц. вісн. України. – 2010. – № 92. – том 1,ст.9
7. Про внесення змін та доповнень до Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ: Наказ ДКУ від 21.02.2005 N 30 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 11. – Ст. 56
8. Про затвердження Правил застосування Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств": Постанова НБУ від 27.06.1995 № 247/95-ВР//Відомості ВРУ. – 1995. – № 26. – Ст. 197

Бокійчук М.Б.

студентка

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ОСНОВНІ ЗАСОБИ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ: ЕКОНОМІЧНА ТА ОБЛІКОВА СУТНІСТЬ

Основні засоби установ державного сектору – це насамперед матеріальні активи, які установа утримує для досягнення мети та/або задоволення своїх потреб таким шляхом: використання у діяльності чи виробництві; під час постачання товарів, виконання робіт чи надання послуг; для здавання в оренду іншим юридичним чи фізичним особам.

Тобто основними засобами є активи, які установи державного сектору використовують у процесі своєї діяльності для досягнення певної мети, завдання.

Наступний важливий критерій – строк використання матеріальних цінностей, за яким визначають чи відносити активи до основних засобів, адже до основних засобів належать лише ті матеріальні цінності, які установа державного сектору планує використовувати більше одного року. Конкретні строки корисного використання різні та залежать від виду основних засобів.

За вартісним критерієм основні засоби – це ті активи, вартість яких за одиницю 6000 грн. (без ПДВ) або більша. Якщо строк використання матеріального активу більше року, але вартість менше 6000 грн. в установах державного сектору такі активи відносять до малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА).

Якщо за строком використання та вартістю матеріальні активи можна віднести до основних засобів, але установи державного сектору утримують їх для продажу в майбутньому, такі активи відносять до запасів.

Чинними нормативним документами визначено, що не є основними засобами: невідтворювані природні ресурси; корисні копалини; довгострокові біологічні активи.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про основні засоби установ державного сектору визначені НП(С)БОДС 121 «Основні засоби». Згідно з цим Положенням визначено класифікацію основних засобів в цілях бухгалтерського обліку, а саме:

- будівлі, споруди та передавальні пристрої;
- земельні ділянки й капітальні витрати на поліпшення земель;
- транспортні засоби; машини й обладнання;
- тварини й багаторічні насадження;
- інструменти, прилади й інвентар;
- інші ОЗ.

Відповідно до Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору у групі «Машини та обладнання» з виділенням в окремі підгрупи обліковуються, зокрема, комп'ютерна техніка і її комплектуючі (комп'ютери, монітори, периферійне і мережеве обладнання комп'ютера, що за вартістю за одиницю чи комплект відноситься до основних засобів) та електронні засоби обробки інформації (електронно-обчислювальні, керуючі та аналогові машини, цифрові обчислювальні машини та пристрої тощо).

Якщо матеріальні цінності установ державного сектору не можна віднести до однієї з наведених вище груп, то згідно з НП(С)БОДС 121 «Основні засоби» їх відносять до інших необоротних матеріальних активів, які поділяються на:

- МНМА;
- музейні фонди;
- бібліотечні фонди;
- необоротні матеріальні активи спецпризначення;
- інвентарна тара;
- білизна, постільні речі, одяг і взуття;
- природні ресурси;
- інші необоротні матеріальні активи.

Бухгалтерський облік основних засобів полягає у документуванні операцій щодо руху, використання, поліпшення, вибуття таких засобів.

Облік основних засобів в частині акумулювання витрат на їх придбання (створення) ведеться у меморіальних ордерах №4 «Накопичувальна відомість за розрахунками з дебіторами» (якщо установа спершу оплатила товари й послуги, а отримує їх пізніше); №6

«Накопичувальна відомість за розрахунками з кредиторами» (якщо установа спершу отримала товари, послуги, а їх оплату зробить пізніше).

Основні засоби визнають активом після їх введення у експлуатацію. До цього часу вартість витрат установи на придбання або створення необоротних активів відображають як капітальні інвестиції на відповідних субрахунках рахунку 13 «Капітальні інвестиції».

Тобто облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів установ державного сектору неможливий без застосування субрахунків до рахунку 13 «Капітальні інвестиції», оскільки спершу витрати накопичують, тим самим формуючи капітальні інвестиції в активи. Як правило, первинними документами для відображення цих операцій є накладні, акти виконаних робіт, акти наданих послуг (наприклад, з транспортування, монтажу тощо).

Після введення в експлуатацію основні засоби в бухгалтерському обліку відображають на рахунку 10, а інші необоротні матеріальні активи – на рахунку 11 після введення їх в експлуатацію. Основою буде акт введення в експлуатацію основних засобів, після затвердження якого формується відповідна інвентарна картка обліку об'єкта основних засобів.

Список використаних джерел

1. Мельник Н.Г. Організаційні аспекти створення та реєстрації бюджетних установ / Н.Г. Мельник, Н.М. Зорій //Торгівля, комерція, підприємництво: збірник наукових праць. – Львів: Львівська комерційна академія, 2014. – Вип. 16. – С. 217-221.
2. Мельник Н. Г. Власний капітал бюджетних установ: особливості облікового відображення / Н. Г. Мельник, С. В. Сисюк // Інноваційна економіка. - 2013. - № 6. - С. 314-318. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_6_76
3. Хорунжак Н.М. Проблематика та особливості законодавчого регулювання діяльності бюджетних установ і їх вплив на формування й реалізацію завдань бухгалтерського обліку / Н.М. Хорунжак, Л.Р. Лукановська // Проблеми економіки. - 2016. - №3. - С.287-292

Будник Л. А.

кандидат економічних наук, доцент,

Годований І. І.

студент

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ОЦІНКА ЗАПАСІВ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Оскільки оцінка запасів відіграє значну роль при формуванні облікової політики суб'єктів державного сектору економіки, цьому питанню приділяється значна увага. Особливості оцінки досліджуються науковцями, розкриваються в працях вітчизняних і зарубіжних авторів.

Під оцінкою розуміють спосіб вираження об'єктів обліку в вартісному вимірнику в грошовій одиниці для відображення їх загальної вартості в цілому по підприємству, установі, організації.

Оцінка є важливим елементом методу обліку, оскільки в обліку відображають лише ті факти, які одержали грошову оцінку [1, с.9]. Л.Г.Ловінська акцентує увагу на оцінку як передумову, як мету і результат обліку (оскільки вона дозволяє узагальнювати різномірні об'єкти при їх відображенні в синтетичному обліку і фінансовій звітності, пов'язана з визначенням вартості виконаних робіт, виготовленої продукції чи наданих послуг) [2, с.109].